

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.149/2019/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Székely Ákos, a tanács elnöke

Dr. Sebe Mária, előadó bíró

Dr. Márki Zoltán, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2019. június 24.

Az ügy tárgya: költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények

Terhelt: I. rendű

Első fok: Fővárosi Törvényszék, 17.B.9/2014/102., ítélet, tárgyalás,
2016. április 18.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 10.Bf.334/2016/21., ítélet, nyilvános ülés,
2017. szeptember 13.

Az indítvány előterjesztője: I. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára, hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Kúria az I. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Törvényszék 17.B.9/2014/102. számú, illetve a Fővárosi Ítéltábla 10.Bf.334/2016/21. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2016. április 18-án kihirdetett 17.B.9/2014/102. számú ítéletével az I. rendű terheltet folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt 6 év 6 hónapi börtönbüntetésre és 7 évi közügyektől eltiltásra ítélte; továbbá 8 évre eltiltotta a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a bűnjelekről, valamint 365.066 forint

bűnügyi költség megfizetésére kötelezte az I. rendű terheltet.

- [2] Védelmi fellebbezéseket elbírálva a Fővárosi Ítéltábla a 2017. szeptember 13-án meghozott 10.Bf.334/2016/21. számú ítéletével megváltoztatta az elsőfokú ügydöntő határozatot, a költségvetési csalásként értékelt cselekmény kapcsán a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzte. A szabadságvesztés tartamát 5 év 6 hónapra, a közügyektől eltiltást 5 évre enyhítette, és pontosította a foglalkozástól eltiltás meghatározását, míg a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot különleges eljárás lefolytatására hívta fel. Ezt meghaladóan - pontosításokkal - az I. rendű terheltet érintően helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

II.

- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.
- [4] Kifogásolta, hogy a bíróság nem határozta meg a csalási cselekmény konkrét elkövetési értékét, továbbá nem vette figyelembe a kár részleges megtérültét és a neki felrótt összeg a NAV nyilvántartásában szereplő összeggel sem egyezik meg.
- [5] Anyagi jogszabálysértésként arra hivatkozott, hogy a bíróság a terhére rótt költségvetési csalást tévesen minősítette. Az általa valósnak tartott elkövetési érték alapján megítélése szerint cselekménye a Btk. 396. § (5) bekezdés b) pontja szerint minősülne. Sérelmezte az ítélet belső aránytalanságát és a vele szemben kiszabott büntetés súlyosságát is. Erre hivatkozással adószakértő bevonásával a valós kár összecszerűségének megállapítását, valamint - enyhítő rendelkezés alkalmazásával - a vele szemben kiszabott büntetés enyhítését kérte.
- [6] A Legfőbb Ügyészség BF.220/2019/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.
- [7] Kifejtette, hogy a felülvizsgálattal a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. Ezért a vagyoni hátrány mértékének - felderítetlenségre, iratellenességre, tényből további tényre vont téves következtetésre visszavezethető - megalapozatlanságával összefüggő részében az indítvány törvényben kizárt. Nem alapozza meg az érdemi felülvizsgálatot az ítélet belső aránytalanságára hivatkozás sem, amely a büntetés kiszabásával összefüggő bírói mérlegelő tevékenység felülvizsgálati eljárás keretei között meg nem engedett támadásának minősül.
- [8] Felülvizsgálatra a terhelt által megjelölt [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja] okból kizárólag akkor kerülhet sor, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki. A terhelt terhére rótt különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] helyett a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, bünszövetségben vagy üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (5) bekezdés b) pont] büntetési tétele megegyezik, egyaránt öttől tíz évig terjedő szabadságvesztés. Erre figyelemmel pedig a felülvizsgálat terhelt által megjelölt oka sem állapítható meg.
- [9] Az irányadó tényállás alapján azonban a jogi minősítés törvényes.
- [10] Az eljáró bíróságok nem valósítottak meg a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértést.
- [11] Indítványozta a Be. 660. § (1) bekezdés szerinti tanácsülésen, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján a terhelttel szemben a felülvizsgálattal megtámadott határozatok hatályban tartását.
- [12] A terhelt az ügyészi átiratra tett észrevételében indítványát továbbra is fenntartotta. Arra hivatkozott, hogy a vádirathoz igazodó tényállás megállapításakor a bíróság figyelmen kívül hagyta a megtérülést, valamint a Btk. 396. § (8) bekezdésében írtakat, és vele szemben eltúlzott büntetést szabott ki, amely a társaival szemben alkalmazott felfüggesztett szabadságvesztésekkel sem áll arányban. Elsődlegesen a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését, másodsorban

büntetésének lényeges enyhítését kérte.

III.

- [13] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.
 - [14] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, miszerint felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye, és kizárólag a Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
 - [15] A felülvizsgálatot lehetővé tevő eljárási szabálysértéseket a törvény kimerítően sorolja fel [Be. 649. § (2) bekezdés a)-d) pont].
 - [16] A törvényi feltételeknek megfelelő [a Be. 649. § (1) bekezdésében felsorolt] törvényes ok a felülvizsgálatra, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont], ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont].
 - [17] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
 - [18] Az irányadó tényállás szerint az I. rendű és a II. rendű terheltek egy kft.-t azért hozták létre, hogy az általuk képviselt társaság nevében jogosulatlanul igényeljenek vissza általános forgalmi adót. Könyvelési iratai szerint a kft. 2005 februárja és 2007 júniusa között kizárólag exportértékesítést végzett, amelynek során ismeretlen forrásból megszerzett termékeket értékesített egy horvát gazdasági társaság részére. Ezen áruk beszerzését a társaságok alá szervezett, színlelt értékesítési láncolatokban kiállított, valós gazdasági eseményt nem takaró számlákkal igazolták. Mivel a kft. csak exportértékesítést végzett, az értékesítések után adófizetési kötelezettsége nem keletkezett, ugyanakkor a fiktív számlákkal igazolt belföldi beszerzések miatt a számlák áfa-tartalmának jogosulatlan levonásba helyezése következtében visszaigényelhető általános forgalmi adó keletkezett. E számlák általános forgalmi adó tartalmát a társaság nevében az illetékes adóhatósághoz benyújtott valótlan tartalmú általános forgalmi adóbevallásokban levonható adóként vették figyelembe. Az I. rendű és II. rendű terheltek által irányított kft. a társaságnak 2005. február végétől számítástechnikai alkatrészeket, majd 2006 novemberétől művirágokat, naphálót és ruházati fémkiegészítőket exportált. A cég nevében exportált termékeket a magyarországi vámkezelést követően minden esetben elfuvarozták Magyarországról és Zágrábba, a szabad kereskedelmi övezetbe szállították. A társaság ezt követően a termékeket papíron osztrák és szlovák gazdasági társaságok részére értékesítette tovább.
- A kft. alá kialakított színlelt számlázási láncolatban szereplő gazdasági társaságok csak a láncolatban előttük, illetve mögöttük álló céggel álltak gazdasági kapcsolatban. A nevükben kiállított számlákon feltüntetett értékesítéshez szükséges személyi, tárgyi és anyagi feltételekkel nem rendelkeztek. Tevékenységük valójában fiktív számlák és valótlan tartalmú szerződések, okiratok kiállítására, valamint a társaság bankszámlájára érkezett pénzeszegek továbbutalására, illetve a láncolat végén álló cég bankszámlájára érkező összegek készpénzben való felvételére korlátozódott.
- Az I. rendű terhelt - 2005. szeptember 30-ig a II. rendű terhelt tudtával - színlelt átutalási, illetve számlázási láncolaton keresztül a 2. számú kft.-től származó fiktív számlákat

fogadott be, amelyeket a kft. könyvelésében szerepeltetett és azok áfa-tartalmát a társaság nevében benyújtott valótlan tartalmú általános forgalmi adóbevallásokban a beszerzést terhelő, levonható adóként vette figyelembe. Ekként 2005 februárja és 2007 júniusa közti időben összesen 891.927.000 forint általános forgalmi adót igényelt vissza jogosulatlanul, amelyből az adóhatóság 637.593.000 forintot kiutalt, míg 254.334.000 forint kiutalását megtagadta. Ezzel az I. rendű terhelt összesen 637.593.000 forint vagyoni hátrányt okozott a költségvetésnek, valamint további 254.334.000 forint vagyoni hátrányt kívánt okozni.

- [19] Az elsőfokú bíróság által megállapított - a másodfokú eljárásban kiegészített és pontosított - irányadó tényállás rögzíti az I. rendű terhelt terhére megállapított mindkét bűncselekmény tényállásszerű, tettesi elkövetői magatartását. Mindezek alapján az eljáró bíróságok - az elbíráláskori törvény helyes alkalmazásával - törvényesen minősítették az I. rendű terhelt költségvetést károsító és közbizalom elleni cselekményeit.
- [20] A terhelt felülvizsgálati indítványában valójában az irányadó tényállás megalapozottságát támadta, amikor a bűncselekmény elkövetési értékét kétségbe vonva annak minősítését is vitatta. E körben az irányadó tényállásból egyértelműen megállapítható az okozott vagyoni hátrány nagysága, amely a Btk. 459. § (6) bekezdés e) pontjára figyelemmel különösen jelentős és a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő cselekmény megállapítására ad okot. A terhelt indítványa alacsonyabb [különösen nagy, a Btk. 459. § (6) bekezdés d) pontja szerinti] vagyoni hátrány okozásának a megállapítására irányul azzal, hogy azt - a jogerős ítélettel terhére rótt minősítésben nem szereplő módon - bünszövetségben, illetve üzletszerűen követte el.
- [21] Ezzel szemben mindenben helyes a Legfőbb Ügyészség álláspontja, miszerint a két említett bűncselekmény törvényi büntetési tétele azonos, következésképpen még téves minősítés esetén sem befolyásolná a kiszabható büntetés kereteit.
- [22] Ugyanakkor az indítvány annyiban a terhelt hátrányára szolgálna, hogy míg a jogerős ítélet szerinti minősítés elviekben megengedi a Btk. 396. § (8) bekezdésének alkalmazhatóságát, amennyiben az elkövető a vagyoni hátrányt a vádirat benyújtásáig megtéríti; ezzel szemben a terhelt által helyesnek vélt minősítő körülmények bármelyike (bünszervezet, üzletszerűség) kifejezetten kizárja a korlátlan enyhítés lehetőségét. Ezzel kapcsolatban azonban a terhelt által hangoztatottakkal szemben a tényállás kármegtérülést nem állapított meg. A felülvizsgálati eljárás szigorú szabályrendszerében az irányadó tényállás támadhatatlanságát sérti a tényállástól eltérő, abban nem rögzített körülményre hivatkozás. A terhelt felülvizsgálati indítványa ezért ezen részében törvényben kizárt.
- [23] Az az indítvány, amely a tényleges elkövetési értékhez olyan minősítő körülményt rendel hozzá, amelyet a jogerős ítélet nem tartalmaz, a bűncselekmény súlyosabb minősítése folytán a terheltre hátrányos következményekkel jár, s mint ilyen, a terhére bejelentettnek tekintendő. Ilyen irányú felülvizsgálati indítvány előterjesztésére kizárólag az ügyész, a törvényben biztosított határidőben [Be. 651. § (1) bekezdés, 652. § (3) bekezdés] jogosult. A jelen esetben azonban az irányadó tényállás szerinti vagyoni hátrány okozásának nincs minősített esete.
- [24] Legvégül megjegyzi a Kúria, hogy az I. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a 2018. június 14-én kelt Bfv.III.33/2018/13. számú végzésével a megtámadott határozatot hatályában fenntartotta. A védő egyértelműen és kifejezetten eljárásjogi szabálysértésre alapozottan nyújtott be indítványt. Ehhez képest az I. rendű terhelt által előterjesztett jelen felülvizsgálati indítvány önálló jogosulttól származik és más tartalommal került benyújtásra [Be. 652. § (6) és (7) bekezdés].
- [25] Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - az I. rendű terhelt által bejelentett felülvizsgálati

indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [26] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [27] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2019. június 24.

Dr. Székely Ákos s.k. a tanács elnöke, Dr. Sebe Mária s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ